

เครื่องมือประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียน (ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๘

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

คณะเห็นขวานเพชรระเหิดมา ประทานพรหมณ์รามรงค์ให้คงกร จึงก้มเศียรคอยรับให้มันเหมาะ แต่คงงาข้างเดียวแต่ปางนั้น	ก็รู้ว่าพระบิดามหิศร จะสู้ขวานพระบิดรไม่ควรกัน ขวานจำเพาะถูกงาข้างหนึ่งสะบัน เลยมีนามว่าเอกทันต์บันลือแรง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน กรีนรมิต, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
---	--

๑. จากบทอ่านแสดงให้เห็นถึงคุณธรรมข้อใด

ก. ความเมตตา

ค. ความยุติธรรม

ข. ความเสียสละ

ง. ความจงรักภักดี

๒. จุดมุ่งหมายสำคัญของบทอ่านนี้คือข้อใด

ก. บอกที่มาของขวาน

ค. บอกที่มาของพระนามพระคเณศ

ข. บอกชื่อพระบิดาของพระคเณศ

ง. บอกสาเหตุที่พรหมณ์ได้รับพระราชทานขวาน

๓. ข้อใดมีการใช้คำที่แสดงอาการเคลื่อนไหว

ก. ก็รู้ว่าพระบิดามหิศร

ค. จึงก้มเศียรคอยรับให้มันเหมาะ

ข. จะสู้ขวานพระบิดรไม่ควรกัน

ง. เลยมีนามว่าเอกทันต์บันลือแรง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

ความสัตย์ท่านปญฺญานกัน ตัวพืมิได้น้อยใจ ซึ่งพ่อพากันออกมารับ ก็จะเสียความสัตย์ปญฺญาน อันพระองค์บัญชาประกาศิต ตรีโลกจะกระหายนิินทา	เจ้าว่าดั่งนั้นหาควรไม่ ด้วยความยากไร้กันดาร จะให้กลับไปครองราชฐาน พระผู้ประทานโลกา ดั่งเหล็กเพชรลิขิตแผ่นผา แก้วตาจงฟังพิพาที รามเกียรติ์, พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
--	--

๔. บทอ่านนี้กล่าวถึงข้อใดเป็นสำคัญ

ก. การรักษาคำพูด

ค. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

ข. ความอดทนอดกลั้น

ง. การปกครองไพร่ฟ้าประชาชน

๕. “แก้วตาจงฟังพิพาที” คำที่พิมพ์ตัวหนามีความหมายเดียวกับบุคคลในข้อใด

ก. พระผู้ประทานโลกา

ค. ตรีโลกจะกระหายนิินทา

ข. เจ้าว่าดั่งนั้นหาควรไม่

ง. อันพระองค์บัญชาประกาศิต

๖. ข้อใดมีการใช้ความเปรียบ

ก. ตัวพืมิได้น้อยใจ

ค. ดั่งเหล็กเพชรลิขิตแผ่นผา

ข. ซึ่งพ่อพากันออกมารับ

ง. ความสัตย์ท่านปญฺญานกัน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

อีกเรื่องควรเก็บไว้	เป็นความลับแล
ไว้สติอีกพูด	ปราศคิด
ความลับวู่วามเสีย	ที่เปล่า
เปล่าประโยชน์มิตรชัด	ใจกัน
ฉนั้นแม้จะกล่าวข้อ	ความใดก็ดี
จงคิดหน้าหลังก่อน	จึงถูก
เหมือนยิงมุ่งไปยัง	เป้ามั่น
จึงไม่เสียลูกเปล่า	แน่นอน
คิดก่อนแล้วพูดนั้น	มีคุณ มากนา
ใดผิดก็อาจจะ	ยับยั้ง
ใดชอบเปล่งสุนทร	พจน์มั่น
ผู้สดับทั้งหมด	สรรเสริญ ฯ

พระราชนิพนธ์โคลงสุภาษิต, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

๗. พฤติกรรมใดที่ตรงกับบทประพันธ์บทที่ ๑

- ก. การตำหนิผู้อื่น
- ค. การใส่ความผู้อื่น

- ข. การอวดโอ้ตนเอง
- ง. การเปิดเผยเรื่องของผู้อื่น

๘. “ฉนั้นแม้จะกล่าวข้อ ความใด ก็ดี
จงคิดหน้าหลังก่อน จึงถูก”

บทประพันธ์ดังกล่าวให้ข้อคิดใด

- ก. การมีทักษะในการพูด
- ค. การมีคุณธรรมในการพูด

- ข. การมีมารยาทในการพูด
- ง. การมีวิจารณ์ญาณในการพูด

๙. ข้อใดเป็นสาระสำคัญในบทประพันธ์บทที่ ๓

- ก. คิดก่อนแล้วพูดนั้น มีคุณ มากนา
- ค. ใดชอบเปล่งสุนทร พจน์มั่น

- ข. ใดผิดก็อาจจะ ยับยั้ง
- ง. ผู้สดับทั้งหมด สรรเสริญ ฯ

๑๐. บทประพันธ์ข้างต้นให้ความสำคัญเรื่องใดมากที่สุด

- ก. ความลับไม่มีในโลก
- ค. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย

- ข. คำพูดเป็นดาบสองคม
- ง. คบคนพาล พาลพาไปหาผิด

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย

แนะ “วิธีรับมือภัยหนาวอย่างปลอดภัย สุขภาพอนามัย”

ในช่วงที่อากาศหนาวหลายพื้นที่ซึ่งเกิดจาก ลานีญา (La Niña) อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เราเลยมีวิธีรับมือมาฝากกันค่ะ

1. เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มกันหนาว ควร “ซักให้สะอาด ตากแดดให้แห้ง ก่อนนำมาใช้” ☀️
2. ก่อนออกเดินทางวันหยุดเทศกาล ให้ “ปิดแก๊ส ถอดปลั๊กไฟ และดับธูปเทียนทุกครั้งหลังใช้งาน” 💡
3. “ดื่มน้ำอุ่น” และกินอาหารปรุงสุกใหม่ 🍲
4. “รับผิตชอบต่อส่วนรวม” ไม่ทิ้งกันบูหรี ไม่เผาขยะ หรือวัชพืชใกล้วัสดุติดไฟง่าย 🚫
5. “ไม่ดื่มสุราแก้หนาว” เพราะสุราเป็นตัวเร่งให้ร่างกายสูญเสียความร้อน ทำให้อุณหภูมิร่างกายลดต่ำลง จนอาจเสียชีวิตได้ 🚫🔥
6. หากก่อไฟ ให้ “ก่อไฟในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก” ขณะผิงไฟควรงงหรือยืนอยู่เหนือทิศทางลม 🔥🌬️
7. “หลีกเลี่ยงการนำเตาถ่านหรือตะเกียงน้ำมันเข้าไปจุดผิงไฟในเต็นท์” ป้องกันก๊าซพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ (ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์) หากสูดดมเข้าไปในปริมาณมากจะทำให้ร่างกายขาดออกซิเจน ทำให้เกิดอาการง่วง หลับโดยไม่รู้ตัว และเสียชีวิตได้ ⚠️
8. “หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นแบบใช้ก๊าซหุงต้ม ป้องกันอันตรายถึงแก่ชีวิต” !

ด้วยรักและห่วงใย อยากให้คนไทยสุขภาพดี จาก กรมอนามัย

อย่าลืมกดติดตาม Facebook กรมอนามัย เพื่อติดตามซีรีส์สาระสุขภาพจากเรา

กรมอนามัย

https://multimedia.anamai.moph.go.th/infographics/info974_cool_7/ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑๑. บุคคลในข้อใดปฏิบัติ**ไม่ถูกต้อง**ตามบทอ่านนี้

- ก. ฟังรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ทุกครั้ง
- ข. สัมผัสเสื้อกันหนาวจนสะอาดก่อนนำมาใส่ไปโรงเรียน
- ค. แก้มช่วยคุณแม่ตรวจปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้านทุกครั้งก่อนออกไปเที่ยว
- ง. รุ้มนำเตาถ่านมาจุดไฟในเต็นท์เพื่อให้ความอบอุ่นเนื่องจากอากาศข้างนอกหนาวจัด

๑๒. จากบทอ่าน ข้อใดสรุป**ไม่ถูกต้อง**

- ก. อากาศหนาวอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
- ข. การก่อไฟในหน้าหนาวควรก่อในพื้นที่ที่มีอากาศถ่ายเท
- ค. เมื่อร่างกายได้รับความร้อนอุณหภูมิร่างกายจะค่อย ๆ ลดต่ำลง
- ง. หากสูดดมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณมากอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

ต้นส้มเป็นไม้พุ่มขนาดกลาง ความสูงของต้นแตกต่างกันไปตามพันธุ์ เช่น ส้มจี๊ด มะนาว มะกรูด มีขนาดต้นค่อนข้างเล็ก ต้นส้มเขียวหวานมีขนาดความสูง ๔-๖ เมตร ส่วนต้นส้มโอที่มีอายุมาก ๆ มีความสูงได้ถึง ๑๐-๑๕ เมตร ภายหลังจากการปลูก ๓-๕ ปี หากเป็นต้นส้มที่เจริญเติบโต และสมบูรณ์แข็งแรง จะเริ่มผลิติดอกและติดผลให้เก็บเกี่ยวได้ อายุการเก็บเกี่ยวของผลส้มใช้เวลา ๕-๑๐ เดือน นับตั้งแต่วันที่ดอกส้มบาน โดยมีความแตกต่างกันไปตามพันธุ์ ดอกส้มเกิดอยู่ที่ปลายยอดอ่อน ลักษณะเป็นดอกเดี่ยวสมบูรณ์เพศ คือ มีเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียอยู่ในดอกเดียวกัน กลีบดอกมี ๕ กลีบ ส่วนมากมีสีขาว และมีกลิ่นหอมมาก ผลส้มเกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียภายในดอกเดียวกัน หรือผสมข้ามดอก ภายหลังจากกลีบดอกโรย ผลอ่อนจะค่อย ๆ พัฒนาและเจริญเป็นผลส้มต่อไป

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม ๑๐

๑๓. ส้มชนิดใดที่มีความสูงได้มากที่สุด

ก. ส้มโอ

ข. ส้มจี๊ด

ค. มะนาว

ง. ส้มเขียวหวาน

๑๔. ดอกไม้ในข้อใดมีลักษณะดอกแตกต่างจากดอกส้มที่มีลักษณะเป็นดอกเดี่ยว

ก. ดอกบัว

ข. ดอกเข็ม

ค. ดอกจำปี

ง. ดอกชบา

๑๕. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของดอกส้ม

ก. มีกลิ่นหอมมาก

ข. มีกลีบดอก ๕ ดอก

ค. มีดอกเล็ก ๆ จำนวนมากรวมอยู่ในดอก

ง. มีเกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียอยู่ในดอกเดียวกัน

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๖-๑๗

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ

ด้วยคุณสมบัติที่ดื้อเยื้อของพลาสติกในด้านความคงทนต่อสารเคมี ไม่เป็นสนิม ไม่ผุกร่อน พลาสติกและโฟม จึงใช้เวลาในการย่อยสลายนานมาก ทำให้เกิดปัญหาจากขยะตามมามากมาย

ซึ่งในแต่ละวันประเทศไทยมีขยะจากพลาสติกและโฟมเกิดขึ้น

8 เทคนิคง่าย ๆ ในการลดใช้พลาสติก

1		ชื้อของน้อยชิ้นไม่ต้องใช้ถุงพลาสติก	2		นำพลาสติกและโฟมที่ผ่านการใช้งานแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบการใช้ซ้ำ
3		ร่วมใจกันหันมาใช้ภาชนะใช้ซ้ำ	4		เมื่อบริโภคผลิตภัณฑ์จากพลาสติกแล้วให้ทำความสะอาดและไม่นำไปทิ้งปะปนกับขยะมูลฝอยอื่น
5		หลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกและโฟมสำหรับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	6		ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม
7		เลือกใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกและโฟมที่ทำจากวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ	8		ประชาสัมพันธ์ บอกต่อ ชักชวน

กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

๑๖. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตน**ไม่ถูกต้อง**ตามคำแนะนำจากบทอ่านนี้

- ก. คุณพ่อแยกขยะพลาสติกออกจากขยะประเภทอื่น ๆ ก่อนนำไปทิ้ง
- ข. คุณแม่ถือตะกร้าไปตลาดทุกเช้าเพื่อใส่ผักและผลไม้ที่ซื้อมาทำอาหาร
- ค. คุณน้านำขวดใส่แยมที่หมดแล้วมาล้างจนสะอาดแล้วนำมาใส่ยางรัดของ
- ง. น้องข้าวมักขอลูกพลาสติกจากแม่ค้าเพิ่มหลายใบเพื่อใส่ขนมแบ่งให้เพื่อน ๆ

๑๗. บทอ่านนี้ควรมีชื่อเรื่องในข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

ก. วิธีใช้พลาสติกที่ถูกต้อง	ข. ร่วมใจลดการใช้พลาสติก
ค. พลาสติกกับการย่อยสลาย	ง. ขยะพลาสติก ปัญหาที่ไม่ควรมองข้าม

๑๘. ข้อใดเรียงลำดับปี พ.ศ. ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นจากน้อยไปมากได้ถูกต้อง

๑) ปี ๒๕๖๓	๒) ปี ๒๕๖๔
๓) ปี ๒๕๖๕	๔) ปี ๒๕๖๖
๕) ปี ๒๕๖๗	
ก. ๑) ๒) ๓) ๔) ๕)	ข. ๑) ๒) ๔) ๓) ๕)
ค. ๒) ๑) ๓) ๔) ๕)	ง. ๒) ๑) ๔) ๓) ๕)

๑๙. ปีใดที่ปริมาณขยะมูลฝอยถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุด

ก. ปี ๒๕๖๓	ข. ปี ๒๕๖๔
ค. ปี ๒๕๖๕	ง. ปี ๒๕๖๗

๒๐. ในปี ๒๕๖๗ ภาคใดที่มีปริมาณขยะเกิดขึ้นใกล้เคียงกัน

ก. ภาคเหนือกับภาคใต้	ข. ภาคเหนือกับภาคตะวันตก
ค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคตะวันตก	ง. ภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “ภาษาไทยในโลกดิจิทัล” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที